

Barn eller ungdom med långvarigt ont i magen

1

Anamnes

- Alarmsymtom?
- Påverkan på skolgång eller sociala aktiviteter?

Status

Noggrant somatiskt status

Utredning

Rekommenderas

- Transglutaminasantikroppar
- Tillväxtkurva.

Överväg

- F-Kalprotektin
- B-status
- Ferritin
- Leverstatus
- CRP, SR
- Krea

Undvik

- Test för laktosintolerans
- Allergi prover utan riktad frågeställning
- F-Hb
- Test för H pylori-förekomst
- Radiologi för att diagnosticera förstoppning

Tips! Alarmsymtom kan motivera utvidgad utredning, men flertalet av patienter med alarmsymtom har ändå DGBI.

Tips! Inspektion av analregionen är obligatorisk vid misstanke om IBD, men rektalpalpation har tveksamt värde och skall utföras sparsamt och med gott omdöme.

Tips! Endast i undantagsfall behövs omfattande utredning.

Tips! Födoämnesallergi eller annan överkänslighet är mycket sällan förklaringen till långvarig buksmärta eller illamående.

Välgrundad misstanke om bakomliggande organisk sjukdom?

- Ett eller flera alarmsymtom med tydlig misstanke om bakomliggande organisk sjukdom annan än DGBI.

3

Förklara!

“Vid DGBI är hjärnan överdrivet uppmärksam på signalerna från tarmen och magen”

“Signalerna går åt båda håll mellan hjärnan och magen – oro och stress kan öka magsymtom”

“Hjärnan tolkar felaktigt de normala signalerna från tarmen som farliga eller som smärta”

“Hårdvaran (mage och hjärna) fungerar, men mjukvaran (nervsystemet) strular”

“Det kan vara mer meningsfullt att se på detta som en smärt-sjukdom, snarare än en tarm-sjukdom – tarmen gör sitt jobb, annars skulle inte tillväxten vara så bra!”

Hänvisa till/skicka med skriftlig information!

Tips! Avledning är en värdefull strategi, även om det kan gå emot den initiala instinkten hos föräldern:

“Ju mer fokus man lägger på magen och smärtan, desto mer känner man av den”

“Du får gärna gå till mamma eller pappa och berätta att du har ont i magen, men de får inte fråga dig!”

Är det med tillgänglig info och rimlig utredning mest sannolikt DGBI?

- Behöver inte alltid föregås av färdiga provsvar

Nej

Överväg omtag i utredning och eller remiss till barnspecialist

2

Förmedla misstanke om DGBI redan vid första besöket!

“Dina symtom liknar inte alls någon farlig sjukdom, men stämmer däremot precis med det vi kallar DGBI. Vi ska kolla så att det inte rör sig om glutenintolerans, men någon ytterligare utredning behövs inte!”

“Jag är rätt säker på att du har en av de sjukdomar vi brukar kalla DGBI, men vi kommer komplettera med en del prover för att ytterligare utesluta några andra sjukdomar.”

Tips! Kostomläggningar är sällan värdefulla för patienten – symtomen tenderar att variera över tid oavsett vilka födoämnen som utesluts.

Remiss till barnspecialist enligt lokala rutiner

5

Överväg återbesök!

- Har familjen tagit del av och tagit till sig av informationen?
- Har skolfrånvaron minskat? Behöver elevhälsan involveras?
- Fungerar avledning som strategi?
- Finns det anledning att överväga mer omfattande insatser?

4

Ställ diagnosen och informera patient och förälder om namn och sannolik undergrupp! (Se nedan)